

הלכות שבת סימן שו צח באור הגולה

(ה) דאִינוּ רשאי (ב) להביא, דאִסור לטלטל בעלי חיים, שהם מקצים: הגה (א) *והוא הדין (ו) דאִסור (ג) [ג] לטלטל למצא סוס או ספינה או קרון לצאת בו (מדרש סי' מי שהחשיך): ב' יתירה בהמתו עומדת חוץ לתחום, (ז) וכול לקרות לה פדי שתבוא: ג' *ומחשיבין על התחום (ח) לעשות צרכי כלה או צרכי מת להביא לו ארון ותכריכין. *וכול לומר להבדיל שישיר (ט) פדי שביא לו. וכול לומר לו (י) לה למקום פלוני (יא) למחר, ואם לא מצאת במקום פלוני לה למקום פלוני, לא מצאת במקום קח במקומות, טיב לבד שלא יזכיר לו סכום מקח, פלוני, *שלא יאמר לו (יב) סף ידוע שלא להוסיף עליו, יוכן אם לקח ממנו בשמונה, (יג) לא יאמר לו תן לי עוד בשנים ואתה תזכיר לה עשרה: הגה ואם אי אפשר לו אלא אם כן יזכיר לו סכום מקח, מחר בכל ענין, דהא צרכי מצוה הוא (הגמ"ר פ"ה). ויש אסורים (יד) בכל ענין, וכן עקר (כ"י בשם הר"ן חמדי המדני פ' ברה והג"מ פ"א ופכ"ז): ד' (טו) להשכיר את הפועל *לשמן זרעים או דבר אחר (טז) אינו נותן לו שכר שבת, לפיכך (יז) אין אחריות שבת עליו. (יח) הנה שכיר שבת, שכיר חדש, שכיר שנה, שכיר שבוע, *נותן לו שכר שבת, לפיכך אחריות שבת עליו. *ולא יאמר לו תן לי של שבת, אלא אומר תן לי שכר השבוע או החדש (ואם שכר לחדש *והתנה עמו (יט) לשלם לו (ד) כל יום

באר היטב

(ב) להביא, וכל דבר שאסור לעשותו בשבת אסור להחשיך עליו, אבל בהמה גדולה אם היה שם פרוגין היה מביאה מחוץ לתחום, ולכן מחר להחשיך עליו: (א) לטלטל, נ"ל דהו"ל ג"כ דוקא היכא דמקבא מלכא. מ"א: (ד) כל יום

משנה ברורה

(ה) דאִינוּ רשאי להביא, רוצה לומר, אפילו (ו) הו"ל מחצות שלמות היה אסור על-פל-פנים משום מקצה, ונמצא שהוא מחשיך בשביל דבר האסור לעשות בשבת, ואסור: (ו) דאִסור לטלטל, ונס פנה אין אסור משום "מקצא חפץ" אלא בשביל הדבר שמתקן לצרכיו (ז) או כשחשיך עבור זה בסוף התחום, אבל אם אינו נכר, רק בהלכה לטלטל, שרי) אף שדעתו בהלכה זה למצא סוס וכו' (מה"א) (אחרונים): ב' (ז) וכול וכו', (ס) ולא גורין דלמא יצא בעליה חוץ לתחום פדי להכניסה לתוך התחום, ואם אינה שומעת לו לבוא, (ט) מחר להכניסה על-ידי אינו יהודי, אבל אסור להכניסה על-ידי ישראל, אפילו ישראל אחר שאין בעליה, שאפילו היא בתוך התחום, דנקמא לי: הבהמה והפלים בגללי הבעלים הן לצנן תחומי, וצ"ל פ"ט שצצא חוץ לתחום שלה אסור לכל ישראל להזיזה ביום ארבע אמות שלה: ג' (ח) לעשות וכו' או צרכי מת, האי לעשות אצור מת גמי קאי, דמחשיך פדי לתקן ולהביא מחר, ואפילו הכי מחר דחפצי שמים הוא, דבשביל ההבאה בעלמא פשיטא דמחר להחשיך [גמרא]: (ט) פדי שביא לו, הינו (י) פדי שיתקן שם וביא לו, וכו': (י) לה למקום פלוני וכו', פרוש, לילך שם ולקנות, דאסור לומר בשביל דבר הרשות, ובדבר מצוה שרי, (יא) אבל הליכה גרידא אפילו לדבר הרשות שרי לומר, כמו שכתב סימן שו סעיף ח:

(יא) למחר, אבל בשבת עצמו אסור אף שהוא לכוון מצוה, לפי (יב) סף ידוע, לפי (יג) שאין בקציעה שים מצוה רק העלת ממונו, ולכן אסור: (יג) לא יאמר לו תן לי וכו', רוצה לומר, (יג) שלא יאמר לו על-ידי השליח הזה שיתן לו צרכי המצוה הו"ל עוד בשנים ויתרה חזק לי בסוף הכל עשרה, שצורף סף זה אין בו צרך למצוה: (יד) בכל ענין, אסכים מקח קאי, דסביב להו דכיון דהוא דרך מקח וממכר ממש, לא החירו בשום גווי אפילו לצרך מצוה: ד' (טו) השוכר את הפועל, מורי ששכרו לימים, שבער כל יום ששכרנו יתן לו כף וכו', והוא שמר גם בשבת, וקאמר שאין צריך לשלם לו עבור יום השבת, ועין בטור דמכח שאפילו אם הוא רוצה לתן לו, אסור לו להשכיר לקח השכר⁽¹⁾, אלא אם כן הוא נותן לו דרך מתנה [פ"מ]: (טז) אינו נותן וכו', מדרבנן, (יז) גזירה משום מקח וממכר⁽²⁾: (יז) אין אחריות וכו', שאם (טו) ארע בקו קלקול בשבת אינו חייב לשלם: (יח) הנה שכיר שבת, הינו של כל השבוע בחד, וצ"ל ברחו נותן לו שכר שבת⁽³⁾, ורוצה לומר, שאפילו אם יתור הפועל בתוך הזמן אינו מנקה לו שכר השבתות מזה ששכר, הואיל והוא בהלכה עם שאר העמים⁽⁴⁾ [וזהו דקמסין המכחך שיוכל הפועל לומר יתן לי שכר עשרה ימים, דמגרי שחזר הפועל באמצע שבוע שני, וממילא מחזק לשומר גם בשבת, ואם ארע הפסד חזק לשלם, ונראה דאפילו אם לא ארע בו הפסד, אף שלא שמר ביום השבת, יכול לנכח לו משכרו, מידי דהו"ל אם לא שמר יום אחר, ועין בבבא ארע הלכה: (יט) לשלם לו כל יום וכו', הינו שהתנה (יט) עמו שישלם לו לפי חשבון העמים, והלשון הזה מורה שיוכל הפועל הבית לתור

שער העצור

(ו) מצוה השקל: (ז) דהו"ל כמו נכר, וכולקמן בש"ז סעיף ט, עין שם: (ח) גמרא ג"כ ע"ב, עין שם: (ט) פריימנדס, ואף דבסוף סימן שו מטפס הפריימנדס לענין חוץ לתחום בדין על-ידי אינו יהודי, נראה דיש להקל הכא משום פסידא: (י) אחרונים: (יב) כרב המגיד והובא בבית יוסף: (יג) מאמר פריימנדס, וכן משמע בלבוש: (יד) רש"י כתבות ס"ד: (טו) רש"י בקא מציעא ג"ח: (טז) עין בבבא ארע הלכה:

(א) הצבנו הגה זו במקומו הנכון כמופע בשו"ע, וכדמוכח בבבא ארע הלכה ד"ה "להביא" שכתב 'וסדלקמיה', ומהו גמרי שנתחלה ד"ה של ס"ק ו' "דאסור לטלטל" ב"דאסור לטלטל", ופשוט דקאי על דבר הרמ"א, וכן משמע בבבא ס"ק ג'.

דף ו' קכ"ה. (ב) *מקרי שכייר יום (רין ס"ז א"פ), (כא) או יאמר לו תן לי שכר עשרה ימים: ה יאסור לשכר חנונים (כב) להחפלה בשבת, (כג) סוגש מי שמתיר: הגה ואם שכר' (ט) [ס] (כד) לשנה או לחמש, לכלי צלמא שרי (ד"ט): ו' (כה) "חפצי שמים מתר לדבר בהם, כגון (כו) חשבונות של מצוה, (זו) ולפסק (י) צדקה, (כח) ולפסקם על (י) עסקי רבים, (כט) ולשדך התינוק לארס.

פאר הייט

[illegible]

משנה פרורה

באמצע השבוע, ולא יצטרך לשלם לו כדך כל השבוע אלא בִּדְּ הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ, עַל־פִּי מִקְרֵי שֹׁכֵר יוֹם וְלַיְלָה לֹא לְקַבֵּל שֹׁכֵר שֶׁבֶת לְבֹסוֹ, אֲשֶׁלֹּא אִם מְשַׁלֵּם לוֹ עֹבֵר כֹּל הַחֹדֶשׁ בְּיָדוֹ; וְעַיֵן לְקַמָּה בְּסֵפֶר־קֶטֶן כ. וְכֵתֵב הַמִּגְדָּל אֲבֹתָם, דָּבָן הִדִּין בְּמִשְׁפָּרֵי קֶדֶר לְחִבְרוֹ לַחֹדֶשׁ וְהִתְנָה עִם הַשּׁוֹכֵר שֶׁיִּשְׁלַם לוֹ לְפִי חֲשָׁבוֹ הַיָּמִים, גַּם־כֵּן אֵסִיר לוֹ לִקַּח שֹׁכֵר שֶׁבֶת, וְהַטַּעַם כִּנְלִי. וְהוּא הִדִּין אוֹתָן הַפְּלִיִּים בְּרִבִּית לְאַיִתִּי־וְהִדִּי לְשָׁנָה אוֹ לַחֹדֶשׁ, (ח) צָרִיכִים לְזַהֵר שֶׁלֹּא לְהִתְנוּת עִם הַלֵּוֹה בְּסִמָּנָה שֶׁיִּשְׁלַם לוֹ לְפִי חֲשָׁבוֹ הַיָּמִים שֶׁיִּשְׁדֹּק הַמַּעֲוֹת תַּחַת יָדוֹ, דְּהַלְשׁוֹן הֵנָּה מוֹרָה שֶׁכָּל אִימַח שֶׁיִּשְׁלַם לוֹ, וְאֲשֶׁלֹּא אִם יִשְׁלַם לוֹ בְּאִמְצַע הַשָּׁבֹעַ, יִחְשַׁב לוֹ הַרְבֵּית לְפִי חֲשָׁבוֹ הַיָּמִים¹⁴⁴, וְלִפִּי זֶה נִחְשָׁב כֹּל יוֹם וְיוֹם בְּסִפְרֵי עֲצֻמָּה¹⁴⁵, וְאִם־כֵּן יִצְטָרֵךְ לְבֹסוֹ לְנִכּוּלֹּת לוֹ שֹׁכֵר כֹּל הַשָּׁבָתוֹת, אֲלֵא יִתְנָה עִמּוֹ שֶׁאִם יִשְׁלַם לוֹ בְּאִמְצַע הַשָּׁבֹעַ יִפְרַע לוֹ הַרְבֵּית מִכֹּל הַשָּׁבֹעַ זֶה כֹּל, אוֹ לֹא יִפְרַע לוֹ כִּלְלֵי הַרְבֵּית עֹבֵר שָׁבֹעַ

לה דמקרינ אין ראיה לדין זה, דבענינו אף שלפי דברי יוכל לחזר
 שכייר חדש, ומקרי אחריכך השכר שבת בהכלעה ושירי, וגם בספר
 יד. ומה שנהגים הפוסקים לשכר יהודי בערב שבת לשכר העגלות מן
 ידאי יקבל שכר שבת! ולכן ראוי שתתנה עם השומר שישמר גם כיום
 (שירי¹⁷) [ח"א]: ד (כב) להחפיל בשבת. משום שנוטל שכר שבת:
 שבת בזה¹⁸, (יט) ומכל מקום אינו רצוא סימן ברכה¹⁹. ובכל זה הוא הדין
 טוב גופא, רק מערב שבת: (כד) לשנה וכו'. פרוש, (כ) שחפיל גם
 נמים שכתבו שנהגים להקל לשכר לשבתות אחד, (כז) והחושש לדברי
 מהנה. (ג) ומילדת, בודאי מתרת לקח שכר שבת²¹: ד (כה) חפצי
 שש: חפציו אסורין, חפצי שמים מותרין: (כו) חשבונות, ומחר לחשב
 לבית-הכנסת, ולנדב איה חפץ על בית-הכנסת, גם כן נוהגין העולם
 ואין מקדישין בשבת, וכדיאכל לקמן בסמך שלט, (כז) הנינו דקא
 הקדש עליהן אלא חלין הן. (כח) ומכל מקום לכתחלה נכון להזהר
 מזה, שיעדישו בפרי מערב שבת אפילו בינו לבין עצמו, וזה אפילו
 בשבת, ולפסק מצות לצדקה ולא חפץ ידוע, (כו) מחר אפילו לכתחלה
 ובמקרה, שמוציא החפץ מרשותו לרשות אחר, וזה אין ענין במעוט;
 ספרותו זה, אף שיש לו בבית, מחר לכלי עלמא, וזה ענין לא יצאה
 לחלקו, הצרכי רבים הוי כצרך מצוה²², ובמחר (כח) אפילו ללך לבתי
 בני הפוסקים, ולא החר אמירה לאינהודי לעשות מלאכה ולא שבות
 בזה, דאסור בצרכי יחיד משום "דובר דבר", זה החר לדבר מצוה או
 ענין סעוד ב בהנה"ה: (כט) ולשדך התינוק. צריך לומר (כט) התינוק:

שער הציון

[illegible]

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

[ה] לְשִׁמְחָה, עַם בְּחַיִּי. וְצִין בְּהִרְחֹקְכֶם מִיָּמֵינוּ ד' חֲנִינִים הַמְסַבִּימִים בְּקִצְתָּהּ בִּרְיָ, וְיִשְׁעֵם הַסֶּהֱרָה שֶׁבָּבֶשׂ שָׁם לֹא נִהְיָה, וְעַתָּה שֶׁשָּׂאָהָ עַל הַמַּחֲרִיק, וְהַחֲוֹשֶׁשׁ לְדִבְרֵי הַקּוֹטְרִים לֹא יִקְצֹב בְּחֻלְתָּהּ, וְכֵן שְׁלֹחֶתָ אֶחָד יָלֵךְ שָׂהוּהָ דָרָךְ מִסָּבֵהָ וְחֻבָּהָ, וְצִין שֶׁהַשְׂפִּיר לִשְׁפֹּת לְכֹד, צִין שִׁיבִיר בְּהֶסֱת הַבְּדֻלְהָ שֶׁהִיא לִמְלֵילֹת לְקַחֵת שֶׁכָּר שֶׁלֵּךְ מִצִּוְהָ, מִרְכָּב מִן רֶגֶל וְאִסֹּר מִן פִּשְׁטוֹן וְאִסֹּר מִן שֶׁבֶט שֶׁרִי, וְצִין שֶׁשִׁוְהֶנֶן אִסֹּר, דְּרוֹמָה לְבֹבֵשׁ שֶׁרִי. וְאִסֹּר לֹדֵן מִשְׁבֹּן אֶל לֹד לְבִישׁ שֶׁבֶט, עֵשׂ: (1) וְצִין

פאור הלכה

אֵלָא בַסּוּפָה, מוכח שְׂכִיל לַסְלוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם וְעַל־כֵּן שְׂכִיר יוֹם הוּא, וְעַל
זֶה שֶׁפִּיר פְּלִיג הֶאֱלִיָּה רַבָּה, דְּלִמָּה לֵן לְיוֹמָר שְׂכִיבֵל לַסְלוֹ בַּאֲמַעַצ וְחִמְרָ
מִמֶּה שֶׁהַשְּׂכִירֹו בַּתְּחִלָּה לְחֻדָּשׁ, טוֹב יוֹמָר לְיוֹמָר שְׁלֹא חִמְרָ פִּלְל וְרַק שֶׁהַתְּחִיב
עֲצָמוֹ לְשֵׁלֵם לוֹ בַּסּוּף כֹּל יוֹם לְהַפּוֹעֵל, וְכִשְׂאָר חִיבִיבִים שֶׁהָאֵדָם יִכְבֹּל
לְהַשְׁפִּיד עַל עֲצָמוֹ, וְכַעֲנָן שְׂאָרֹו: מִתְּנֶה שׁוֹמֵר חֲסֵם לְהוֹיֵת כִּשְׂאוּל. אֲבָל
בְּאֻמַּת נִרְאָה לִי שֶׁשּׁוֹט דְּבִאֲפֵן זֶה גַם הִנֵּמִ"א מוֹדֵה לְהֶאֱלִיָּה כְּבֵה, וְכַפֶּת
הִרְנִ"א הוּא כְּמוֹ שֶׁתֵּבַת דְּרִיכִ"ל־שֶׁשֶׁה וְכִמּוֹ שֶׁהַתְּחִיבֵי בַּמִּשְׁנָה בְּרִירוֹ:
* מִקָּרִי שְׂכִיר יוֹם. וְכֵן תֵּבַת בְּבִדְקֵי הַפִּיזָה בְּשֵׁם שְׂפִילֵי לֵקֶט, וְכַסֵּב עָלֶיו:
וְאִין נִרְאָה מִן מוֹדֵרֵי הַפּוֹסָקִים; וְאִפְשִׁיד דְּלֹא נִרְאֶה דְּבִיר הִרְנִ"ן שֶׁתֵּבַת הַטֵּעַם,
שֶׁאֵם לַסְלוֹ בְּאֻמַּצַּע הַשְּׁבִיעַ אִין צָרִיךְ לְשֵׁלֵם לוֹ בְּעַד הַשְּׁבִיעַ בְּלוֹ אֵלָא בְּעַד
הַיָּמִים שֶׁעָבְרוּ, וְלִכְּנִן מִקָּרִי שְׂכִיר יוֹם וְחִמְרָ שְׁבַת, עַד כָּאן לְשׁוֹן הַמִּנְחָ
אֲבִירֵיב, וְיִשְׁמַעְיָהוּ מִכְּרִי דִּין זֶה שֶׁשְּׂבִילֵי־לֵקֶט הוּא־אִי־אֵדָה דְּבִיר הִרְנִ"ן, וְכֵה
שֶׁהִיבָּ עָלֶיו הַפִּיזָה־חֵד מִשּׁוֹם דְּלֹא דְּבִיר הוּא־הִרְנִ"ן, וְלִעֲנִית דְּחִמְרָ אִין צָרִיךְ
כִּלְל לְיוֹמָר כֵּן עַל מִכָּן הַבִּית־יוֹסֵף, דְּבִאֲמַת דִּין שֶׁשְּׂבִילֵי־לֵקֶט דִּין אַחֵר הוּא,

זֶה הַתַּחֲתוֹן: (כ) מִקְרֵי שְׂכִיר יוֹם. וְהִסְפֵּר שְׂבִיתוֹ יַעֲקֹב חוֹלָק וּסְבִירָן וּלְסִלְקָן בְּאֶמְצַע הַשְּׂבִיעִי, מִכָּל מְקוֹמִים מִסְתַּמָּא לֹא יִחָדוּ בּוֹ בְּאֶמְצַע וְיִתְּנֵהוּ אֵלָיו רֶבֶה מִצִּדֵּי דִישׁ סֶפֶק בְּדִין זֶה, עֵצָן שֶׁם טַעְמוֹ: (כא) אוֹ יֵאמָר הַהֲנֵגְדָה, הַדָּבָר קָשֶׁה: אִיךָ הַסּוֹחֵר עוֹבֵר עַל "לִפְנֵי עוֹר" בִּינן שִׂידֵיעַ עֵרֵב-שְׂבִיתָ⁽¹⁶⁾ וּבְמִצְוַת-שְׂבִית אֵיךָ שְׂבִית, וְאִזּוּ הֵי פִשְׁכָּר שְׂבִית הַבְּהֵלָעַ (כב) וְיֵשׁ מִי שֶׁמֵּתִיר, סְבִירָא לֵה דְבִקְוֹם מַעֲנָה לֹא גִידֵר רִבְנָן עַל שְׂכָר לִשְׂכָר תוֹקֵעַ. וּמִכָּל מְקוֹם אֶסוּר (יט) לִשְׂכָר הַחֲנוּן אוֹ הַתּוֹקֵעַ בְּשִׁבְתּוֹ יוֹיֵר בִּימֹת הַחֹל⁽¹⁷⁾, וּמִשְׁלֵם לוֹ לַחֲדָשׁ אוֹ לְשִׁבְעָה בַּבַּת-אֶחָת. (כג) וְעֵין בָּאֵם הַאוֹסֵרִין לֹא יַעֲלֶב בַּחֲחֵלָה, וּמֵה שְׁלֹחַת אַחֲרֵיכֶּךָ יֵשׁ לומר שְׂהוּא בְּרִין שְׂמִים כּוֹר. דְּכַתִּיב "אִם תָּשִׁיב רִגְלֶךָ, מִמַּעֲוֹת הַחֲפָצִים וְגו'" וְדַ מֵה שֶׁצִּירֵד לְסַעֲוֹת מַעֲנָה וּמ"א: (כד) וְלִפְסֵק עֲדָקָה. לְעוֹנִים אוֹ לְהֶקֶל, וְאֶפְעִל-בֶּב דְּאֶמְרִינָן: אֵין מַעֲרִיכִין וְהֵינּוּ לִימֵר יַעֲרֹךְ פְּלוּי עַל הַקָּדֵשׁ מִזֶּבֶח אוֹ לְבִדּוֹק הַבֵּית, אֲבָל הַקִּדְשוֹת בִּדְיוֹן מִתֵּר, דְּאֵין שֶׁם בְּשִׁמְקֵידִישׁ אֵיזֶה חֲפֵץ יִזְוַע בְּשִׁבְתָּ, בְּגוֹן סִפְרֵת-תּוֹרָה אִי עֲטֵרָה לְסִפְר מִבִּיאוֹ בְּשִׁבְתָּ לְבֵית-הַקְּנֶסֶת אֵינוֹ אֵלֶּא מִפְּרָסֵם הַהֲקֵדֵשׁ שְׁהַקִּדִּישׁ מַעֲנָר בְּשִׁבְתָּ לְכָלִי עֲלֵמָא, דְּהִטַּעֵם דְּאֶסוּר לְהַקִּדִּישׁ הוּא מִשּׁוּם דְּבִנִּי בְּמִקְחָ (כז) וְהוּא הִדִּין בְּשִׁאֲנוֹ מִיחֵד הַחֲפֵץ בְּשִׁבְתָּ, וְכִ שְׂאוּמֵר סָתֵם אֲנִי מִנְדֵּי מִשְׁתּוֹתוֹ, שְׁלֵא יִתֵּד דּוֹקָא לָזֶה: (כח) וּלְפַקֵּחַ עַל עֲסָקֵי רַבִּים. לְעֵין טַרְטִינְאוֹת שְׁתַּתְּנָסִין שֶׁם הָאֵינִם-יְהוּדִים כְּדִי לְפַקֵּחַ בְּשִׁבְלֵי הַרְבִּים. וְכִ אַחֵר בְּשִׁבְלֵי עֲסָקֵי רַבִּים, דִּינֵךְ הַפְּסוֹן וְהַתַּעֲסָקוֹת פְּדִבְרִים כְּלֵא מִלִּי לְעֵדֶךָ רַבִּים וּמ"א וּש"א. וְעֵין לְאֶמֶן בְּסִימָן זֶה סַעֲיָה וְלַעֲלִיל בְּסִימָן

הלכות שבת סימן שו

ביאורים ומוספים

שהנוטל שכר עבור הרצאה תורנית בשבת, אף על פי שלכתחילה יש לסדר שיהיה באופן המותר לפי כולם, דהיינו בהבלעה, מ"מ בדיעבד אם לא עשה כן, יש לסמוך על הדעה השניה המובאת כשרע.

ולגבי קבורת מת ביום שני, כתב השו"ע לקמן (סי' תקכו ס"ה) שמותר לקבר ליתול שכר עבור הקבורה, וביאר המש"ב שם (ס"ק לב), שדין זה תלוי בשתי הדעות המובאות כשרע כאן לגבי שכר מצוה. ובשעה"צ שם (ס"ק מא) כתב בשם י"א, שמותר ליתול שכר לכו"ע, כיון שלגבי קבורת מת נחשב יום שני כיום חול, משום כבודו של המת.

(19) בבאיור ענין 'אינו רואה סימן ברכה', כתב לעיל (סי' רנא ס"ק ב) לגבי העושה מלאכה בערב שבת מן המנחה ולמעלה, שהיינו שאינו רואה ברכה מאותה מלאכה, ואף אם יראה ממנה, יפסיד במקום אחר, ובארחות חיים (ספיקא, סי' תקפח ס"ק יג, הובא באלף המגן שם ס"ק כג) כתב בשם ספר מאורי אור, שלא נאמר אינו רואה סימן ברכה אלא על אדם אמיד, אבל הנצרכים, אשר בנפשם יביאו לחמם, אינם נצרכים לסימן ברכה, אלא רק להשיג את רעבתם.

[משנ"ב ס"ק כד]

שִׁתְּפִלָּל גַּם בַּיּוֹמוֹת הַחֹלָה²⁰) וְכו', בְּיָדַי מִתְּתָן לֶקַח שֹׁכֵר שִׁבְתִּי²¹).
(20) וְלַעֲנֵן לִקְחֹת שֹׁכֵר עֲבוֹר תְּפִילַת הַשָּׁרִץ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, דַּעַת הַגִּרְשִׁין
אֵינֶינָם (שִׁשִּׁי בִּמְצִיחֵי הַיּוֹם קִמָּה) שְׁלֹא מִסְפִּיק יִשְׂרָאֵל שִׁרְץ בְּתִפְלוֹת
מִנְהֹה שֶׁל חוֹל, שֶׁהֵי אֵין הַיּוֹם לִיתֵן שֹׁכֵר בַּעֲבוּר הוּא, אֲלֵא צִרְךָ יִשְׂרָאֵל
שִׁרְץ אֶף בְּסִלְחִיחוֹת וְכו', כְּדִי שִׁיחֻב כְּהַבְלָעָה.

21) ובטעם הדבר, כתב בשו"ת מהר"י ברונא (סי' קיד, הובא במנחת שבת על הקצושי' סי' צ ס"ק יט) שאם לא נשלם לה, ונימנע מליילד או תתעצל, יוש' לחשוש שמו' יגיע הדבר לידי פיקוח נפש, ומשום כך יכולה היא אף לתבוע את שכרה בביד. ומטעם זה הובא בשם הגריי' קניבסקי (ארחות רבינו ח"א עמ' קלט) שאף אם אין הרופא רוצה לטול שכר שבת, יש להשתדל בכל דרך לשלם לו, והדרך המובחרת היא שיתנו לו בתורת מתנה, ובכך, שאם לא יקבל שכר, יתכן וימנע מלהציל בפעם הבאה, ויגיע הדבר לידי פיקוח נפש.

הדפמיג (משכין ס' ק ד) כתב, שההיתר ליטול שכר בער רפואה, הוא ממני שנטלים שכר מצות פיקוח נפש. והגרשו"א אויערבך (ביצחק יקרא) ביאר, שמין שעוסקים הם בפיקוח נפש, אשר שבת נרחית מפניה, אי"כ גם לגבי לקיחת שכר השבת נרחית.

וכשהיוולדת או החולה אינם יהודים, שאין חשש אם ימנעו מליילד ולהציל איתם ואת חבריהם פעם אחרת, ואף אין מתעסקין במצוה של הצלת נפש ישראלית, מבואר בחדושי הרשב"א (ע"ז כו, א) שעל המילדת לקבל את השכר ולזרקו לים, בכדי שלא ליהנות משכר שבת. ובשו"ת חתם סופר (ח"מ סוף סי' קצד ד"ה הנה) כתב, שיש ליתן את השכר לצדקה. אולם, הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור (מאמר בספר הלכה ורפואה חיד ע"מ מט) כתב, שמותר לרפוא לטול שכר כשמרפא גוי בשבת, שמכיון שדווקא לתבעו מ"שארל הותר לתובעו מ"מ, כדי שלא יהיה הגוי ערף מ"שארל.

[משנ"ב ס"ק כח]

לעצן ולחקור, דערנאך רבים הוי פארן מצוה²²).

22) ובגדר הזכר, כתב הגרי"ש אלישיב (קובץ תשובות ח"א סי' ל) ע"פ המאירי, שכל דבר המונע את הרבים ממכשול ומצילם מהפסד, נחשב כצרכי רבים ומותר. ולפי זה כתב הגרי"ש אלישיב (שם), שאסור למחוד את לחות הארץ ע"י תחנות מניידה שבמנוש, כדי לדעת כמה להשקות את השדות, שאין זה בכלל הפסד. אף על פי שדבר זה נוגע לרבים. והוסיף, שכיון שהצורך בהשקיה אינו נוגע באופן כללי לציבור, אלא רק לכמה יהודים שרכשו מגרשים בשותפות, אין הדבר נחשב כצרכי רבים. ולבחור הנהלה לבית הכנסת בשבת, כתב הגרי"ש אלישיב (שם ח"ג סי' טו) שאסור, ואף אם אין זמן לעשות זאת בחול, שכיון שנהוג לבטור דו"ח על פעילותיה של ההנהלה הקודמת ויש המותחים ביקורת על כך, עלול הדבר להביא לדיבורים אסורים ומדיבורי חול בשבת.

[משנ"ב ס"ק יט]

לפי חשבון תלמי¹¹), ולפי זה נחשב כל יום ניום כפני עצמו¹⁸).
 (14) מדבריו מבואר, שאף על פי שאין הישראל עושה שום פעולה בשבת, שהרי חמעות כבר אצל הגוי, ואינו משלם רכית אלא עבור מה שהחמעות נשאים אצלו, בכל אופן נאסר הדבר משום שכר שבת. וכתב הגר"ש אייזנברג (שש"כ פכ"ח הע' קס), שלפ"י משמע לא כמו שבאר בחי' הגר"ח (טכטסיל ענין יב) בדעת כמה ראשונים, שיסוד איסור שכר שבת, הוא מחמת שעשית פעולה בשבת עבור שכר נחשבת כעשית 'מלאכה', שלפי דבריו, כשאינו עושה פעולה, לא נאסר, וראה שש"כ ח"ג פכ"ח הע' קמו, ובשורת ציון אליעזר ח"ג ס"י כח אות ד בשם הגר"א מלצר, שלדעת הגר"ח יהיה מותר ליטול שכר עבור עשית מעשה מצדו, כלומר תורה או תפילה לעילוי נשמה, וכן רפואת חולה, מאחר ואי אפשר להחשיב פעולות אלו כמלאכת אסורות).

15) ולענין ריבית וזמית שמקבלים מהבנקים, כתבו בשו"ת אגרות משה (אריה ח"ד סי' נט) ובשו"ת מנחת יצחק (ח"ט סי' נט) שמותר ליטלה משום הבלעה, שכיון שיום עסקים הוא מבוקר עד בוקר, או מצהירים עד צהרים, או מחצות לילה עד חצית לילה, נחשב הדבר כהבלעה של שבר השבת עם שכר החול, דבריו המשוב לא נאמרו אלא כאשר המלוח מחשב יום מערב עד ערב, וכן דעת הגרשו"א אוערבך (שש"כ פכ"ח הע' קלד). אמנם, כשחל יום לאחר שבת, או להיפך, כתב בשו"ת אגרות משה (שם), וכן בשו"ת מנחת יצחק (שם) בשם הגר"י בלוי, שלא יתגיל היתור זה, שהרי ישנה יממה שלימה שאסור ליטול עליה שכר, ועל כן כתב בשו"ת אגרות משה, שיתן את דמי הרבית של אותה יממה לצדקה, באופן שלא ידעו שהוא הנותן, כדי שלא יקבל שום הנאה או הכרת טובה ממעות אלו שהן שכר שבת.

ולענין שני יו"ט של גלויות, כתב בשו"ת אגרות משה (ח"א, ש"מסב"ר) להחשיב את אחד מהימים כחול, וא"כ אין חשש בקבלת השכר, אולם כששני הימים סמוכים לשבת, אסור לקבל שכר עבור שני ימים. עוד כתב שם, שבראש השנה ראוי להחמיר שלא לקבל שכר אפילו עבור יום אחד, ואף לגבי שהייה בבית מלך בשבת, כאשר הנהוג להניע זמן מה לפני כניסת השבת וכן לשהות זמן מה במוצאי שבת, כתב בשו"ת האקף לך שלמה (ארי"ה סי' קכ"ה) שמו"ר, מאחר והתשלו"ם אינו עבור השהייה בשבת עצמה בלבד, אלא גם עבור השהייה בערב שבת ובמוצאי שבת. ובשבת יו"ט הסמוכים זה לזה, כתב בשו"ת אור לעין (ח"ב פכ"ה תשובה א) שכיון שישנה יממה שלמה שאסור ליטול עליה שכר, אסור לשהות במלך (וכשאוכל במלך בו הוא שחזה, עין מה שכתבנו לעיל (סי' יח), שמו"ר) וראו עוד מ"ש"כ לעיל (סי' רמז ס"ג) מ"רבי שרית מחרש"ג בזה.

[משנ"ב ס"ק כא]

גם כִּיִּים עָרְבִשְׁכֶם (15) וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת אֵינָה שְׁעוֹת וכו', וְיִשְׂרָאֵל (17).
(16) וכשמתחיל לעבוד בשבת בצהרים וממשיך בעבודתו לאחר השבת, הסתפק הגר"ז איך יעבוד (שש"כ ח"ג פ"ח הע' קטנ) אם יתעיל שעות העבודה במוצאי שבת להחשיב את שבת השבת כמובלעת בשכר המוצאי שבת, שהרי תחילת השכירות היתה בשבת.

אמנם במקרא כתב (שירת מנחת ח"ב סי' לה אות ט) לזכר שומר, שלא מסתבר שצריך לשמור גם בערב שבת וגם במוצאי שבת בכדי שיחשב הדבר כהבלעה, ודי באחד מהם.

17) וכשהשכר עבור העבודה בשבת נבהז יותר מהשכר של ערב שבת, ומראי שבת, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פכ"ח הע' קכט) שאין זה נחשב 'הבלעה', ואסור לקחת את תוספת השכר הניתנת עבור השבת. נראה דעת הגר"ש אלישיב (ספר זכרון דוד יקרא עמ' שמד) שאף זה נחשב 'הבלעה', ומותר.

[משנ"ב ס"ק כג]

לֹא גָזַר רַבֵּנּוּ עַל שְׂכָר שְׂפַחַת בְּוָהָה (18) וכו', אֵינוֹ רוֹאֶה סִימָן בְּרַבָּה (19).

הלכות שבת סימן שו

צט פֿאַר הַגּוֹלָה

פ טור ב'שם ה'ר"מ
מרוקנבורג וישאר
פוקים צ טור ב'שם
אביהעזרי ומהר"ם
מרוקנבורג ק שם
ב'שם מהר"ב ר שם

*ללמדו ספר (ל) או אמונות. *ינדוקא לדבר אם רוצה להשתפר, (לא) אבל לשקרו ולהזכיר לו סכום מעות אסור: הגה יש אומרים דבמקום שנוהגין לפת לקורא בחזרה מי שפירש נגדו לחדקה או לחזן, דאסור בשבת לפסק (לב) פנה יפן (א"י), ושמעק לטקל, דהא ספר (לג) לפסק (ט) צדקה: ז *מותר (ט) למדו בשבת (לד) מדידה של מצה, (לה) כגון למדו אם יש במקוה ארבעים סאה. ולמדו אזור מי שהוא חולה וללחש עליו כמו שנוהגים הנשים, מותר, דהוי מדידה (לו) של מצה: ח [*] (לז) דההור בעסקיו מותר.

פאר הייט

והתעצמות בנדרים בלא מלאכה, דאסור בצרכי יחיד משום ונדר דבר, וזה
המר לדבר מצוה או לערך רבים, מ"מ. וצ"ע סימן שלט ס"ד. וכתב להשב מה
שצריך לסעודת מצוה, ש"ס כתובות דף ה' (ח) צ"ק.ה. כתב הש"י: אם בא לו
בלבו ביום שבה להקדיש ס"ת ולא קדם לכן לא יקדישה בשבה, וכן אסור ל
ויקדישה ביום לבין עצמו, וא"כ כבר יצאה לשהת גבוה, אלא ששפרסם זה בשם
הנדרים שבלב אינן נדרים ולא יצא לשהת גבוה, ע"ש. ומ"א כתב דהקדשות
חלק ג"כ בו, לפ"ז מהר להקדיש ס"ת ביום שבה דצ"ו בזה אסור ויצא מרשות
הבית ט"ז למקח ומקנה, והמחבר בעצ"י כמ"ל שנהגו חסידו אספריי"ף דכל מה ש
לעקר מצוה, וכל י"ש יזהר בזה. וכן אסור לקנות מקומות בהכ"ז ואחרונים מן
הס"ס, וצ"ע סימן ע"ג אם נשבע לפרוע בד' בינים וצוה בהכ"ז מה יעשה, ומ
לשום, והנהגה ש"מ ע"ג אם הביט שנה כמ"ל, ולפחותת שומא אותו, וזה (ט)

משנה ברורה

(ל) או אַמנות. והוא נמי עוסק בבכורה, דאס אין לו אַמנות עוסק בגול: (לא) אָבֶל לְשָׁכְרוֹ וכו'. כַּנִּיל (ל) בַּסְעִיף ג' בַּהֲנִיָּה, כְּדֵרֶת הַיֶּשֶׁת אִסְרִים שֶׁס: (לב) פֶּמֶה יָתֵן. אֶלָּא יֵאמָר סֶתֶם: אָמַר בַּעֲבוּרִי מִי שְׁבוּרָה: (לג) לִשְׁסֵק צִדְקָה. וְאֶפְלוּ הַחַץ עֲשִׂיר, פִּינָן שְׁוֹהֲנִין לוֹ זֶה כִּדְ שֶׁחֲפֹל לִפְנֵי הַעֲמוּד הָרִי צִרְף מִצָּדָה. וְכַעֲנָן הַכְּרוֹת מִצּוֹת בְּבִית־הַנֶּגֶסֶת יֵשׁ אוֹסְרִין, וְיֵשׁ מֵמִירִין, דְּלֹא שֶׁנָּךְ מִקָּח וּמִכֶּכֶר אֶלָּא בַּחֲפִצֵּן הַנֶּאֱמָה, וּבִמְקוֹם שְׁנֵהֵנו הָרַר אֵין לִמְחוֹת בִּידֵין. וְהַנֶּחֱט מִקּוֹמוֹת בְּבִית־הַנֶּגֶסֶת, וְכֵן קִנִּית אֲתֵרוּגִים מִן הַקֹּהֶל אַחֵר גָּמַר מִצּוֹתָן, שְׁקוּנִים אוֹתָם לֹאֲכִילָה אוֹ לְכִרִית, לְכָלִי עֲלֵמָא אֲסוּר, וְכֵן לִקְנוֹת שׂוֹפֵר אוֹ אֲתֵרוּג בְּיוֹם־טוֹב מִן הַמוֹכֵר אֲתֵרוּגִים אֲסוּר וּמֵ"א וּש"א. וְעֵין לִקְמָן בְּסִימָן שֶׁכָּךְ סִיעִיף ד'. וְהִנֵּה מִקָּח וּמִכֶּכֶר, אֶחָד בִּשָּׁה וְאֶחָד בְּמִסְתִּיה, אֲסוּר, וְגִדְהָ שָׁמָּה יֵבֵא לְכַתִּיבָהּ⁽²³⁾. וְגַם אֲסוּר לִתֵּן מִמֶּנָּה לְחֵבֶרֶד⁽²⁴⁾, דְּמִי לִמְקָח וּמִכֶּכֶר, שְׁוֹרֵי יִצְאָה מִלְּשׁוֹתָיו⁽²⁵⁾: אֶלָּא בְּמִסְתִּיה מִתָּר כְּשֶׁהוּא לְצִרְף שֶׁבֶת יוֹדֵם־טוֹב, כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב סִימָן שֶׁכָּךְ סִיעִיף ז'. וְכֵן לְצִרְף מִצָּדָה⁽²⁶⁾. וְכֵן אֲסוּר לִתֵּן מִשְׁכּוֹן לְחֵבֶר, אֶלָּא־אִם־כֵּן הֵיא לְצִרְף מִצָּדָה אוֹ לְצִרְף שֶׁבֶת⁽²⁷⁾ [מִגֶּן־אֲבֵרָהם כְּשֶׁם הַתּוֹפְסִיקִים]. וְכַתֵּב עוֹד, דְּלִפִּי זֶה מֵה שֶׁנֶּחֱגַג לִתֵּן כִּלִּים בְּמִסְתִּיה לְהַתֵּן הַחוּרֶשׁ, אֵינוֹ גָּבוּל⁽²⁸⁾, מִיֵּהוּ, מֵה שֶׁחֲכִיכִין קָצֵת לִתֵּן לוֹ דְּמִים אֶקְשֵׁר דְּשִׁיר, כֵּינֵן דְּכִידוֹ לְחִיר. וְעֵין בְּאַלְיָה רַבָּה:

ז (לד) מִדִּידָה שֶׁל מִצָּדָה. וְאֶף־עַל־גַּב דְּלֹא הָרַר שְׁבוּת אֶפְלוּ בִּמְקוֹם מִצָּדָה, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתִבּוּ לְעִיל בַּסְעִיף־קָצֵן כח, (לא) שְׁאֵנִי מִדִּידָה⁽²⁹⁾ דְּלֹא הָרִי אֲסוּר כִּלְכָּף אֶלָּא מִשּׁוֹם דְּהָרִי קִעְבָּדָה דְּחֹל⁽³⁰⁾, וְהִלָּה שֶׁנִּי בִּמְקוֹם מִצָּדָה⁽³¹⁾.

(לה) גִּגּוֹן לְמִדַּד וכו'. והוא הָרִין (לג) דְּמִסְתִּיה לְמִדַּד חֹד־יֵשֶׁשׁ בְּכַתֵּל הַפִּסְפִּיק, אִם יֵשׁ בוֹ פּוֹתֵחַ טַפַּח לְהִבֵּא הַטַּפָּחָה מִהַחֲדָר שֶׁהִמַּת בוֹ לְחֵדֶר הַטַּפָּחָה לוֹ, וְאֶף־עַל־גַּב שִׁכּוּלִין הַכֹּהֲנִים לְצִאת מִמֶּנּוּ, מִכָּל מְקוֹם פִּינָן שְׁמוּדָה שְׁעוֹר־תּוֹרָה לֹא מִתּוֹנִי קִעְבָּדָה דְּחֹל. והוא הָרִין דְּמִתָּר לְמִדַּד כְּדִי לְשַׁעַר שְׁעוֹר שְׁשִׁים לְכַטֵּל אֵינָה אֲסוּר, דְּכִינִיָּה הֵיא לְהַתְלַמֵּד עַל דְּכֵר הוֹרָאָה⁽³²⁾ לֹא הָרִי קִעְבָּדִין דְּחֹל⁽³³⁾ [פמ"ג: (לו) שֶׁל מִצָּדָה. דְּמִדִּידָה כְּפּוֹאָה הֵיא, וּרְכּוּצָה הַגּוֹף מִצָּדָה הֵיא⁽³⁴⁾, וְגִזְרֵת שְׁחִיקָה סִמְמִינִי לֹא שֶׁנָּךְ בָּזָה, אֶלָּא בְּרִפּוּאָה שִׁשִּׁשׁ בַּה מוֹמֶשׁ⁽³⁵⁾ גִּגּוֹן מִשְׁקָה אוֹ אֶכֶל וְאֶרֶן: ח (לו) הַרְהוֹר בַּעֲסָקִיו מִתָּר. דְּכַתִּיב "וּדְבַר דְּבַר",

שָׁמַע עָשָׂה מֵאֲדָנָה הִדִּין אֵיזָה עֲצָק גַּם־בֶּן הָיָא כִּלְכֵּל מֵלֵאדָה, וְכִבֹּל בְּשֵׁל
כִּבּוּדֵי אֲוִרָת עֲזוֹת הִרְבֵּה וְגַם פְּרִצַת הֵרֵחַ בְּכֻלּוֹ חֵס וְשִׁלּוֹם: * וְדֹקָא לְדַבְרֵי
כִּסְמֵי אֲסוּר, וְכִסּוֹף הַדְּבָר מִשְׁמַע לְהִפָּךְ, וְדֹקָא בְּהַזְכָּרַת כִּסְמֵי אֲסוּר, וְעִין בְּכֵן
מִשְׁמַע לְכַאוּרָה גַּם־בֶּן דֹּקָא בְּהַזְכָּרַת כִּסְמֵי אֲסוּר, וְצִרֵיר עִין: * מִתַּד לְמַד

שער הציון

(ג) הער"א: (ל"א) מגן-אברהם: (ל"ב) מגן-אברהם:

תרגומים: 1 אוסטרדיה, 2 עתונים.

בטוריותהם סימן חזקה: [*] **הרחור בעסקיו וכו'.** ע"י שאלה יעביץ סימן קס"ב שמהרה מתוך נקמה אסור, וכן ארצות בארבעין² ישיש בהם קדיצה ממשא ומתן וכן ללכת בסקום הנותן למלאה ידו בחכמת הרפואה אסור בשבת, ע"ש:

[illegible]

פאנר הלכה

דוה לשונו בברך-הפית: בחוב בשביל-השקט, שאם יאמר בך וכך תמן לו
 בחי'ש ש'יבוא בך ליום, הוי גמי פשכר שכת, ואין נראה בן מוכרי הפוסקים
 ש'מכת' ב'סמך, עד כאן לשונו; הינו ד'ש'בלי' לקט סוכר דמה ש'סים ש'יבוא
 בך ליום' הוי חזרה ממה שאמר מתחלה ששכרו לחי'ש, ו'הביח'יוסף סוכר
 דמה ש'סים ש'יבוא בך ליום', ח'שון ק'עלמא הוא דק'מחשב הפועל פמה
 ידיות לכל יום, וסבירא לה להביח'יוסף דהו רמי למי שאומר מן לי שכרי של
 שנה ימים, דאף ש'נה ק'מזע על ש'כר יום השנה גס בן, אפלו הכי ב'יון דלא
 תבעו ב'הרא ש'כר של כל יום יום בפני עצמו ש'רי, הכי גמי ד'ענינו,
 דב'דאי לבסוף ש'ית'ענו ת'עב מפני עבור כל ה'חש' או ח'שכר, כה אכפת
 ו'דחשב בא'עצ פמה מ'צי לו עבור כל יום יום, ו'הו ש'סים ב'הביח'יוסף
 ו'כת: ואין נראה בן מוכרי הפוסקים שכתבתי בסמוך, אבל יום של ד'רכי
 מ'שה שהוכיח מ'הרן, דין אחר הוא, דוה לשונו: פתב ב'רין סוף פרק אף-צל
 פי: אם שכרו לחי'ש, אם התנה עמו ש'ישלם לו לפי חשבון ה'מים, מ'הרי
 שכרי יום ו'כרי שכר שכת, ש'ורי יוכל ל'סוד בא'עצ ח'דש, ולכן לא מ'הרי
 שכר ח'ש, עד כאן לשונו, ול'שון זה קאי אשכר שהוא התנה עם הפועל
 ש'ישלם לו לפי חשבון ה'מים, ומ'זה נה ש'יוכל ל'סלקו [אבל הפועל אין צריך
 לה'תנח, דב'לאו הכי הפועל יכול ל'סוד אפלו ב'חצי היום, כ'מו ש'כתבו
 הפוסקים, וסבירא לה ד'כ'יון ש'יוכל בשביל-הפית ל'סלקו בא'עצ, אמ'רן הוא
 לו כ'ש שכרי יום, וגם ב'הביח'יוסף אפ'ש דאין חולק על זה, אפ'ל ק'מס
 עקר רינו של ד'רכי-ש'ש הביא ל'סברתו ר'אה מ'הרן אינו מ'כרת, ד'הסם יש
 לומר ש'התנה ה'סח ל'תחלה לכל יום יום בפני עצמו, ו'כ'מו ש'כתב בס'פ
 מאמר מ'רדכי, ע'ן ש'ם, ו'עין ב'חוס'פ'ד'ש'ח: * ו'ללמדו ס'פ או א'מנית, דע,
 ד'תאים אפ'לו ב'זה הע'ן ב'מ'ר, ד'ש סוכרין ד'צריך ת'אב ללמד לב'נו תורה
 וגם ללמדו א'מית נ'הרא ד'דין אם מל'סוד ש'יעד ל'סח, בן סכב בשל'ט
 ה'ב'ורים, ו'תנא דבי נ'דרא אמר: מ'ית א'י כל א'מית ש'בעלם וא'יני מלמד
 לב'ני א'לא תורה ב'לד, ש'ל א'ע'ניות ש'בעולם עומד'ח לו ל'אדם ב'צח ב'לד'תו,
 ו'יעת ו'קנתו מת מ'טל ב'צ'ר, א'ל תורה עומד'ח לו ל'אדם ב'לד'תו ו'קנת
 ו'קנתו ב'ש'הא ח'ש, ש'מ'ר וכ'ר, ו'גם מ'קום ס'ן זה ש'מלמד לב'נו א'מית
 ד'צור ל'בי, ע'למא ללמדו מת'לה, וגם ק'ת ש'הא ע'וסק ב'מלאכתו, תורה,
 ו'ר'ת ש'מ'ר, דאי לאו הכי ימ'א ב'מלאכתו נ'פא פמה ע'ני'ם מ'סור ג'ול, וגם
 עוד ת'ל'וח נ'פ'ת ו'ה'צ'ת ה'ה ל'גמרי חס ו'ל'סו, וב'פרט ב'מ'ינו ש'פ'ל
 מת'פ'רין ב'ק'ומ'ת הר'ב א'שר אין עם י'שר'אל שומרי ד'ת התורה מ'צ'יון ש'ם,
 אם לא י'ה'ת קב'וע ב'נ'ש'ו מ'ע'נ'רי ו'ד'יעת התורה ו'ש'ב'ית ה'ע'ות, צ'ל'ח חס
 ו'ש'ל'ם ש'יח'לל ש'ח ב'מלאכות מ'ד'וח ש'יש ב'הן ח'י'ב ק'ה'ל'ה³⁶, ו'אפ'לו ב'למד
 התורה, ש'ידוע ש'היא מ'גני נ'מן הי'סור'ים ומ'צ'לי מן ח'ט'א, אמ'ר: ב'ל תורה
 ש'ל'טי-ה'ב'ורים א'פ'ה ב'ש'לה ו'ג'ר'רת ע'ון, פ'ל-ש'כן ב'למד ה'מלאכה ב'לא תורה,
 ו'ר'זה ו'ש'כ'ר ו'כ'ר, ה'נה מ'זה ה'ל'ש'ח מ'ב'יעה, ו'כן ב'הביח'יוסף מ'לי זה ב'ש'פ'ל,
 ה'ב'רא ש'ע'ן על זה: כ'פ'ל ב'ס'פ'ר ב'ב'ג'ה, ו'כן ב'הביח'יוסף מ'לי זה ב'ש'פ'ל,
 ו'כ'ר, ע'ק ב'מ'ר'אב'רה'ם מן ש'מכ'ב ל'ע'נ'א אם אחר נ'שבע ל'חברו ל'ש'לם ב'יום

